

Na każdej polskiej monecie kolekcjonerskiej znajdują się:

- nominal
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci oraz do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie:
nbp.pl/plany-emisyjne

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerem tel. 22 185 17 05.

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

15 kwietnia 2026 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie do obiegu złotej monety o nominale 500 zł oraz srebrnej monety o nominale 100 zł z serii „Niezależny bank centralny” – „Rezerwy złota NBP”.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość polskiego pieniądza

NARODOWY
BANK POLSKI

Hetmani Rzeczypospolitej

Jan Tarnowski

Monety kolekcjonerskie

11 marca 2026 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu złotą monetę o nominale 500 zł oraz srebrną monetę o nominale 10 zł z serii „Hetmani Rzeczypospolitej” – „Jan Tarnowski”.

Jan Tarnowski był jednym z największych polskich wodzów epoki nowożytnej. Do historii przeszedł nie tylko jako hetman, lecz także polityk wielkiego formatu. Wierzył, że urodził się pod szczęśliwą gwiazdą. Niezwykła ambicja oraz miłość własna nie przysparzały mu jednak zwolenników i nierzadko doprowadzały do konfliktów z królem, sejmem i szlachtą. Aż pięciokrotnie składał buławę wielką koronną, co miało być formą presji na króla, by podjął korzystne dla Tarnowskiego decyzje. To w połączeniu z wyniosłością drażniło szlachtę. Jednocześnie podziwiano go za rozum, przenikliwość i osiągnięcia wojskowe i polityczne.

Tarnowski wywodził się ze starego i znaczącego rodu. Po kądzieli był potomkiem sławnego rycerza Zawiszy Czarnego. Jego przeznaczeniem była służba wojskowa. Swoich umiejętności dowiódł w walkach z Tatarami, Moskwą i Turkami. Wojskowy talent pokazał w bitwie pod Orszą, stoczonej 8 września 1514 r. jako dowódca hufca rycerskiego. Zawiedziony brakiem spodziewanych nagród manifestacyjnie wyjechał z kraju. Po podróży po Bliskim Wschodzie i Egipcie udał się do Portugalii. Zaciągnął się tam na służbę u króla Manuela I Szczęśliwego i walczył z Maurami. Zwiedził także Anglię, Francję, Niemcy i Czechy.

Po powrocie do kraju związał swój los z armią i polityką. Brał udział w wojnie z zakonem krzyżackim. Następnie uczestniczył w walkach przeciwko Turkom na Węgrzech i Podolu. Buławę wielką koronną otrzymał 2 kwietnia 1527 r. Wtedy po raz pierwszy wyraźnie określono zakres władzy i obowiązków hetmana, któremu podporządkowano wszystkie wojska zaciężne.

Kunszt wojskowy zademonstrował w bitwie pod Obertynem rozegranej 22 sierpnia 1531 r. Stojąc na czele 5600 żołnierzy, pokonał ponad 17-tysięczną armię mołdawską hospodara Piotra Rareșu. Polski wódz po uszykowaniu taboru wytrzymał napór wroga, a następnie za pomocą kawalerii wyprowadził decydujący cios. Pokonani Mołdawianie zostawili na pobojowisku oprócz zabitych całą artylerię. Zdobyto wówczas także armaty utracone niegdyś przez Jana Olbrachta w wyprawie bukowskińskiej. W 1534 r. hetman ruszył na nową wyprawę wojenną. Tym razem przeciwnikiem była Moskwa. Rok później zdobył silne twierdze Homel i Starodub.

Tarnowski z wielką zapobiegliwością gromadził swój majątek. Był także mecenasem kultury. W polityce zewnętrznej wielokrotnie zajmował opozycyjne stanowisko wobec dworu królewskiego i reprezentował stronnictwo prohabsburskie. Potrafił jednak stanąć przy władcy w sporze ze szlachtą, sprzeciwiając się nadawaniu jej zbyt wielu praw.

Hetman zmodyfikował sposób organizacji, funkcjonowania i walki polskiej armii. Walczył z wykorzystaniem taboru, artylerii i piechoty, a następnie wyprowadzał śmiało ataki kawaleryjskie. Był także pionierem zastosowania sztuki minerskiej. Swoje doświadczenia zawarł w pracy „Consilium rationis bellicae” („Rada sprawy wojennej”). Było to pierwsze i fundamentalne dzieło z dziedziny teorii wojskości, które wywarło wielki wpływ na staropolską sztukę wojenną. U swoich podkomendnych zyskał bezwzględny posłuch. Według Stanisława Orzechowskiego, hetmańskiego biografa, Tarnowskiego cechowała „trzeźwość, czujność, groza

Nominał 500 zł
metal: Au 999,9/1000
stempel: lustrzany, wysoki relief
średnica: 32,00 mm
masa: 31,10 g
brzeg (bok): gładki
nakład: do 800 szt.

Projekt:
Dobrochna Surajewska

Nominał 10 zł
metal: Ag 999/1000
stempel: lustrzany, wysoki relief
średnica: 32,00 mm
masa: 31,10 g
brzeg (bok): gładki
nakład: do 7000 szt.

Projekt:
Dobrochna Surajewska

Emitent: NBP
Na zlecenie NBP monety wyprodukowała
Mennica Polska SA

i rząd”. Cechy te połączone z odwagą i odniesionymi sukcesami stawiają go jako pierwszego w rządzie wielkich polskich wodzów epoki nowożytnej, a o jego wyjątkowym uznaniu u współczesnych świadczy napisana przez Jana Kochanowskiego elegia „O śmierci Jana Tarnowskiego”.

Wojciech Kalwat

Na rewersach monety złotej i srebrnej został umieszczony wizerunek hetmana Jana Tarnowskiego. Na awersach – poza stałymi elementami monety: napisem „Rzeczpospolita Polska”, rokiem emisji, nominałem oraz wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej – widnieją także buława oraz herb Jana Tarnowskiego.